

בס"ד

Torah Talks

"Lashon Hara / לשון הרע"

Hillel @ Virginia Tech

25 October 2017 / 5 Cheshvan 5778

Source Sheet by דף מקורות מאת Dr. Samuel J Kessler

Leviticus 19:15-18

(15) You shall not render an unfair decision: do not favor the poor or show deference to the rich; judge your kinsman fairly.

(16) **Do not deal basely with your countrymen.** Do not profit by the blood of your fellow: I am the LORD.

[King James: (16) *Thou shalt not go up and down as a talebearer among thy people; neither shalt thou stand idly by the blood of thy neighbour: I am the LORD.*]

(17) You shall not hate your kinsfolk in your heart. Reprove your kinsman but incur no guilt because of him.

(18) You shall not take vengeance or bear a grudge against your countrymen. Love your fellow as yourself: I am the LORD.

Leviticus 25:17

(17) Do not wrong one another, but fear your God; for I the LORD am your God.

Numbers 12

ויקרא י"ט:טו-י"ח

(טו) לֹא־תַעֲשׂוּ עִוָּלִים בְּמִשְׁפָּט לֹא־תִשָּׂא פְּנֵי־דָל וְלֹא תִהְיֶה רִבְיִי גָדוֹל בְּצַדִּיק תִּשְׁפֹּט עַמִּיתְךָ:

(טז) לֹא־תִלְוֶה רֵכִיל בְּעַמִּיךָ לֹא תַעֲמֹד עַל־גֵּם רַעְיֶה אֲנִי ה'

(יז) לֹא־תִשָּׂא אֶת־אָחִיךָ בְּלִבְבְּךָ הוֹכֵחַ תוֹכִיחֵהוּ אֶת־עַמִּיתְךָ וְלֹא־תִשָּׂא עָלָיו חֲטָא:

(יח) לֹא־תִקֹּם וְלֹא־תִטַּר אֶת־בְּנֵי עַמֶּךָ וְאֶהְבֵּת לְרַעְיֶה כְּמוֹךָ אֲנִי ה'

ויקרא כ"ה:י"ז

(יז) וְלֹא תוֹנוּ אִישׁ אֶת־עַמִּיתוֹ וְיָרֵאתָ מֵאֱלֹהֶיךָ כִּי אֲנִי ה' אֱלֹהֵיכֶם:

במדבר י"ב

(1) Miriam and Aaron spoke against Moses because of the Cushite woman he had married: "He married a Cushite woman!"

(א) וַתְּדַבֵּר מִרְיָם וְאַהֲרֹן בְּמִשְׁחָה עַל-אַדֹּנָי
הָאִשָּׁה הַכּוּשִׁית אֲשֶׁר לָקַח כִּי-אִשָּׁה כּוּשִׁית
לָקַח:

(2) They said, "Has the LORD spoken only through Moses? Has He not spoken through us as well?" The LORD heard it.

(ב) וַיֹּאמְרוּ הֲרַק אֲדֹ-בְמִשְׁחָה דְבַר ה' הֲלֹא
גַם-בָּנוּ דִבֶּר וַיִּשְׁמַע ה'

(3) Now Moses was a very humble man, more so than any other man on earth.

(ג) וְהָאִישׁ מִשְׁחָה עֲנוּ [עֲנִיּוֹ] מְאֹד מִכָּל הָאָדָם
אֲשֶׁר עַל-פְּנֵי הָאָדָמָה: (ד)

(4) Suddenly the LORD called to Moses, Aaron, and Miriam, "Come out, you three, to the Tent of Meeting." So the three of them went out.

(ד) וַיֹּאמֶר ה' פְּתָאֵם אֶל-מֹשֶׁה וְאַל-אַהֲרֹן
וְאַל-מִרְיָם צֵאוּ שְׁלֹשְׁתֵּיכֶם אֶל-אֹהֶל מוֹעֵד
וַיֵּצְאוּ שְׁלֹשָׁתָם:

(5) The LORD came down in a pillar of cloud, stopped at the entrance of the Tent, and called out, "Aaron and Miriam!" The two of them came forward;

(ה) וַיֵּרָד ה' בְּעַמֻּד עָנָן וַיַּעֲמֵד פֶּתַח אֹהֶל
וַיִּקְרָא אֶהֱרֹן וּמִרְיָם וַיֵּצְאוּ שְׁנֵיהֶם:

(6) and He said, "Hear these My words: When a prophet of the LORD arises among you, I make Myself known to him in a vision, I speak with him in a dream.

(ו) וַיֹּאמֶר שְׁמַעוּ-נָא דְבַרֵי אִם-יְהִיָּה נְבִיאְכֶם
ה' בַּמְרָאָה אֵלָיו אֶתְוַדַּע בַּחֲלוֹם אֲדַבֵּר-בּוֹ:
(ז) לֹא-כֵן עֲבַדְתִּי מִשְׁחָה בְּכָל-בֵּיתִי נְאֻמֵּן הוּא:

(7) Not so with My servant Moses; he is trusted throughout My household.

(ח) פֶּה אֶל-פֶּה אֲדַבֵּר-בּוֹ וּמְרָאָה וְלֹא בַחֲדַלְת
וּתְמַגֵּת ה' יִבְיֵט וּמְדוּעַ לֹא יֵרְאֶתֶם לְדַבֵּר
בְּעַבְדִּי בְּמִשְׁחָה:

(8) With him I speak mouth to mouth, plainly and not in riddles, and he beholds the likeness of the LORD. How then did you not shrink from speaking against My servant Moses!"

(ט) וַיַּחַר אָף ה' בָּם וַיִּלְהֹךְ:

(9) Still incensed with them, the LORD departed.

(י) וְהָעָנָן סָר מֵעַל אֹהֶל וְהִגָּה מִרְיָם מְצַרְעַת
כַּשָּׁלֵג וַיִּפֹּן אֶהֱרֹן אֶל-מִרְיָם וְהִגָּה מְצַרְעַת:

(10) As the cloud withdrew from the Tent, there was Miriam stricken with snow-white scales! When Aaron turned toward Miriam, he saw that she was stricken with scales.

(יא) וַיֹּאמֶר אֶהֱרֹן אֶל-מֹשֶׁה כִּי אֲדוּשָׁם
אֶל-נָא תִשֵּׁת עָלֵינוּ חֲטָאת אֲשֶׁר נוֹאָלְנוּ
וְאַשֶׁר חֲטָאנוּ:

(11) And Aaron said to Moses, "O my lord, account not to us the sin which we committed in our folly.

(יב) אֶל-נָא תְהִי כַמֵּת אֲשֶׁר בְּצִאתוֹ מִרְחֹם
אֲמוֹ וַיֵּאכַל חֲצִי בְשָׂרוֹ:

(12) Let her not be as one dead, who emerges from his mother's womb with half his flesh

(יג) וַיִּצְעַק מִשְׁחָה אֶל-ה' לֵאמֹר אֵל נָא רַפָּא
נָא לָהּ: (פ)

(יד) וַיֹּאמֶר ה' אֶל-מֹשֶׁה וְאַבְיָה יָרֵק יָרֵק

eaten away.”

(13) So Moses cried out to the LORD, saying, “O God, pray heal her!”

(14) But the LORD said to Moses, “If her father spat in her face, would she not bear her shame for seven days? Let her be shut out of camp for seven days, and then let her be readmitted.”

(15) So Miriam was shut out of camp seven days; and the people did not march on until Miriam was readmitted.

(16) After that the people set out from Hazeroth and encamped in the wilderness of Paran.

Psalms 34:13-15

(13) Who is the man who is eager for life, who desires years of good fortune?

(14) Guard your tongue from evil, your lips from deceitful speech.

(15) Shun evil and do good, seek amity and pursue it.

Siddur Ashkenaz, Weekday, Shacharit, Amidah, Concluding Passage 1

(1) May the words of my mouth and the rumination of my heart be acceptable in front of You, O lord, my Rock and my Redeemer. **My God, guard my tongue from evil and my lips from speaking deceit.** To those who curse me, let my life remain silent and my life be like dust to all, open my heart to Your Torah, then I will pursue Your commandments. As for those who design evil against me, quickly nullify their counsel and disrupt their design. Act for Your Name's sake; act for Your right

בְּפִיָּהּ הֲלֵא תִפְלֵם שְׁבַעַת יָמִים תִּסְגֹּר שְׁבַעַת יָמִים מִחַוִּיז לְמַחְנֶה וְאַחַר תֵּאַסֶּף:

(טו) וְתִסְגֹּר מְרִיָּם מִחַוִּיז לְמַחְנֶה שְׁבַעַת יָמִים וְהָעַם לֹא נָסַע עַד־הָאָסֶף מְרִיָּם:

(טז) וְאַחַר נָסְעוּ הָעָם מִחֲצֵרוֹת וַיִּחַנוּ בְּמִדְבַּר פָּאָרָן: (פ)

תהילים ל"ד: י"ג-ט"ו

(יג) מִי־הָאִישׁ הֶחֱפִיץ חַיִּים אֲהַב יָמִים לְרָאוֹת טוֹב:

(יד) נִצֹּר לְשׁוֹנֶה מִרַע וְשֹׁפְטִיךָ מִדִּבֵּר מְרָמָה:

(טו) סוּר מִרַע וַעֲשֵׂה־טוֹב בִּקְשׁ שְׁלוֹם וְרַדְּפֵהוּ:

סידור אשכנז, ימי חול, תפילת שחרית, עמידה, אלוהי נצור א'

(א) יְהִיו לְרָצוֹן אֲמָרֵי פִי וְהִגִּיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ.

ה' צוּרִי וְגוֹאֲלִי: אֱלֹקֵי. נִצֹּר לְשׁוֹנֵי מִרַע וְשֹׁפְטֵי מִדִּבֵּר מְרָמָה. וְלִמְקַלְלֵי נַפְשִׁי תִדָּם. וְנַפְשִׁי כְּעָפָר לְפָנֶיךָ. פֶּתַח לִבִּי בְּתוֹרָתֶךָ. וּבְמִצְוֹתֶיךָ תִרְדָּף נַפְשִׁי. וְכָל הַחֹשְׁבִים עָלַי רָעָה. מִהֲרֵה הִפֵּר עֲצָתָם וְקַלְקַל מַחְשַׁבְתָּם: עֲשֵׂה לְמַעַן שְׁמֶךָ. עֲשֵׂה לְמַעַן יִמְיָנֶךָ. עֲשֵׂה לְמַעַן קִדְשִׁתֶּךָ. עֲשֵׂה לְמַעַן תּוֹרָתֶךָ. לְמַעַן יִחַלְצוּן יְדִידֶיךָ הַוְשִׁיעָה יְמִינֶךָ וְעֲנֵנִי: יְהִיו

hand's sake; act for Your sanctity's sake; act for Your Torah's sake. Then Your beloved ones may be given rest; may Your right hand save and respond to me. May the words of my mouth and the musings of my heart be acceptable before You, O Lord, my rock and my redeemer. He Who makes peace in His heights, may he make peace upon us and to all Israel. And we say Amen.

Chofetz Chaim, Part One, The Prohibition Against Lashon Hara, Principle 1 1:1

(Rabbi Yisrael Meir Kagan, 1839-1933, Belarussia/Poland)
Chofetz Chaim (Desirer of Life, 1873)

(1) It is forbidden to speak demeaningly of one's friend, even if it be absolute truth. And this is termed everywhere by *Chazal* "*lashon hara*." (For if there were in his words an admixture of falsehood, by which his friend is demeaned even more, this is in the category of "*motzi shem ra*" [spreading a false report], in which his sin is far greater). And the speaker [of *lashon hara*] transgresses a negative commandment, viz. (Leviticus 19:16): "Do not go talebearing among your people." And this [*lashon hara*] is also in the category of *rechilus* [gossip].

Chofetz Chaim, Part One, The Prohibition Against Lashon Hara, Principle 1 4:1

(1) *Chazal* have said: For three transgressions punishment is exacted of a man in this world, and he has no share in the world to come: idolatry, illicit relations, and blood-spilling — and *lashon hara* over and above all. *Chazal* have proved this from Scripture. And the *Rishonim* have explained that the reference is to those who are

לְרִצּוֹן אֱמֹרֵי פִי וְהִגִּיוֹן לְבִי לְפָנֶיךָ. ה' צוּרִי
וְגוֹאֲלִי: עֲשֵׂה שָׁלוֹם בְּעַשִׂי"ת - הַשָּׁלוֹם
בְּמִרוֹמָיו. הוּא יַעֲשֵׂה שָׁלוֹם עָלֵינוּ וְעַל כָּל
יִשְׂרָאֵל. וְאָמְרוּ אָמֵן:

חפץ חיים, חלק ראשון: הלכות איסורי לשון הרע, כלל א א'א'

(א) אָסוּר לְסַפֵּר בְּגִנוּת חֲבֵרוֹ אֶפְלוּ עַל (א)
אַמֶּת גָּמוּר וְזֶה נִקְרָא בְּפִי חַז"ל בְּכָל מְקוֹם
לְשׁוֹן הָרַע, (דָּאָם יֵשׁ בְּהִסְפּוֹר שָׁלוֹ (ב)
תַּעֲרוּבוֹת שֶׁל שָׁקֵר וְעִבּוּר זֶה נִתְגַּנֵּה חֲבֵרוֹ
יֹתֵר הוּא בְּכָלֵל מוֹצִיא שֵׁם רַע וְעוֹנֵו גְדוֹל
הַרְבֵּה יוֹתֵר), וְהִמְסִיפֵר עוֹבֵר בְּלֹא תַעֲשֶׂה,
שְׂנֵאָמֵר (וִיקְרָא יט, טז): (ג) "לֹא תִלְוֶה רֵכִיל
בְּעַמֶּיךָ", (ד) וְזֶה גַם כֵּן בְּכָלֵל רֵכִילוּת הוּא.

חפץ חיים, חלק ראשון: הלכות איסורי לשון הרע, כלל א ד'א'

(א) אָמְרוּ חַז"ל: עַל שְׁלֹשׁ עֲבֵרוֹת נִפְרָעִין מִן
הָאָדָם בְּעוֹלָם הַזֶּה, וְאֵין לוֹ חֵלֶק לְעוֹלָם
הַבָּא, וְאֵלּוּ הֵן: עֲבוּדַת זָרָה וְגִלּוּי עֲרִיּוֹת
וְשִׁפְכוֹת דָּמִים, וְלְשׁוֹן הָרַע נִגְדָּ כְּלוּ. וְהִבִּיאוּ
חַז"ל עַל זֶה רְאִיָּה מִן הַפְּתוּבִים, וּפְרָשׁוּ
הִרְאִישׁוּנִים, דְּהִפְנוּנָה עַל אֵלּוּ שֶׁהִרְגִלוּ בַּעוֹן

habituated to this sin [*lashon hara*] and who do not take it upon themselves to guard themselves against it, the thing having become "permitted" to them.

זֶה בְּתַמִּידוֹת, וְאִין מְקַבְּלִים עַל עֲצָמָם
לְהַשְׁמֵר מִמֶּנּוּ, מִפְּנֵי שֶׁנַּעֲשָׂה הַדְּבָר אֲצֵלָם
כְּהֵתֵר.

Chofetz Chaim, Part One, The Prohibition Against Lashon Hara, Principle 10 14:1

(1) But how careful must one be that all of the aforementioned conditions not be lacking. For if he is not especially careful, he can easily fall into the snare of the evil inclination and become one of the "men of lashon hara" according to the Torah by means of this *heter* [rabbinical allowance]. And because of this I shall review here explicitly all of the aforementioned conditions, a little expanded. In sum: After he knows that his friend has not yet repented of this thing, and that his [own] intent is "benefit," as we have explained, it is permitted to tell — but only if the following conditions are not lacking:

חֲפִץ חַיִּים, חֵלֶק רֵאשׁוֹן: הַלְכוֹת אִיסוּרֵי
לְשׁוֹן הָרַע, כָּלֵל י י"ד:א'
(א) אִךְ מֵה מְאֹד צָרִיךְ לְהִזָּהֵר בְּהֵתֵר הִזָּה,
שֶׁלֹּא יִחְסְרוּ בּוֹ כָּל הַפְּרָטִים הַנִּי"ל בְּתַחֲלֵת
הַסִּימָן, כִּי אִם לֹא יִזָּהֵר בְּשִׁמְרָה יִתְרָה, בְּקִל
יֻכַּל לְהִלָּכֵד בְּפִחַ הַיִּצָּר וְלִהְיוֹת מִבְּעֵלֵי לְשׁוֹן
הָרַע דְּאוֹרֵיתָא עַל יְדֵי הַהֵתֵר הַנִּי"ל. וּמִטַּעַם
זֶה אֶחָזֵר בְּכָאן בְּפִרוּשׁ כָּל הַפְּרָטִים הַנִּי"ל
וּבִמְעַט נִפְיָה, כְּלָלָן שֶׁל דְּבָרִים בְּקִצּוֹר כֹּף
הוּא, (לו) אַחַר שִׁיְדַע, שֶׁחֲבָרוּ לֹא נִשְׁבַּע עֲדִין
מִהַעֲנִינָן הֵהוּא הַנִּי"ל, וְהוּא מְכֻוֵן לְתוֹעֵלָתוֹ,
כְּאֲשֶׁר בְּאַרְנוֹ, מֵתֵר לְסִפּוֹר, אִךְ בְּאִפְסָן שֶׁלֹּא
יִחְסְרוּ אֵלּוּ הַפְּרָטִים:

Chofetz Chaim, Part One, The Prohibition Against Lashon Hara, Principle 10 14:2

(2) Condition I – that he see the thing himself and not just hear of it from others. For although he may, in truth, have suffered damage, who knows if he [the accused] is the one who caused it?

חֲפִץ חַיִּים, חֵלֶק רֵאשׁוֹן: הַלְכוֹת אִיסוּרֵי
לְשׁוֹן הָרַע, כָּלֵל י י"ד:ב'
(ב) פָּרֵט הָרֵאשׁוֹן. שִׁירָאָה זֶה הַדְּבָר בְּעֲצָמוֹ,
וְלֹא עַל יְדֵי שִׁמְיָעָה מֵאַחֲרֵים, שֶׁהֵגַם שֶׁבְּאִמָּת
הִיָּה לוֹ הִזֵּק בְּעֲנִינָיו, מִי יוֹדֵעַ, אִם הוּא
הַמְזִיקוֹ.

Chofetz Chaim, Part One, The Prohibition Against Lashon Hara, Principle 10 14:3

(3) Condition II – to take care not to conclude immediately that what happened is in the category of theft, damage, verbal wronging, shame, or the like; but to search out well from the beginning, by the ways of the Torah if the *din* [judgement] is with him,

חֲפִץ חַיִּים, חֵלֶק רֵאשׁוֹן: הַלְכוֹת אִיסוּרֵי
לְשׁוֹן הָרַע, כָּלֵל י י"ד:ג'
(ג) פָּרֵט הַשְּׁנִי. לְהִזָּהֵר מְאֹד, שֶׁלֹּא לְהַחְלִיט
תְּכַרֵּךְ, שֶׁדְּבָר זֶה הוּא בְּכָלֵל גִּזְלֵל וְהִזֵּק וְאוֹנָאָת
דְּבָרִים וּבִלְשׁוֹת וְכִיּוֹצֵא בְּזֶה, רַק יִתְבּוֹנֵן הֵיטֵב
מִתְחִלָּה עַל פִּי דְרָכֵי הַתּוֹרָה, אִם הַדִּין עִמּוֹ,
וְהַשְׁכָּנְגָדוֹ הוּא הַגִּזְלָן וְהַמְזִיק וְהַמְבִּישׁ

and that the accused is, indeed, the robber, or the damager, or the shamer, or the like. And perhaps this detail is more difficult to picture than all the rest. For "a man does not see liability in himself," and "All the ways of a man are just in his eyes." And if he goes astray in this, he finds himself in the category of *motzi shem ra* [the spreader of a false report], which is graver than the *issur* [prohibition] of *lashon hara*.

Chofetz Chaim, Part One, The Prohibition Against Lashon Hara, Principle 10 14:4

(4) Condition III – If he assumes that contesting it with the accused himself might be of benefit, he must speak to him before he makes the matter public.

Chofetz Chaim, Part One, The Prohibition Against Lashon Hara, Principle 10 14:5

(5) Condition IV – He must take special care, in any event, that the whole story be true, without any admixture of falsehood, and that he not exaggerate the wrong beyond what it is — that is, he must not omit from the story any small detail that he understands to be in favor of his friend. Even though this may not avail to justify his friend — if, in any event, by the hearers' knowing of this detail in his favor, he would not be so greatly demeaned before them and by their not knowing of it, he would be greatly demeaned before them, it would be a great *issur* to omit this detail. In sum: he must not exaggerate the wrong beyond what it is; and if he does, he is in the category of a speaker of *lashon hara* and transgresses several of the *issurim* mentioned in the introductions.

וְכַיּוֹצֵא בְּזֶה, וְכַמְעַט פָּרַט זֶה קִנְיָה לְצִיר מִן הַכֹּל, כִּי אֵין אָדָם רוֹאֶה חוֹב לְעַצְמוֹ, וְכֵל דָּרָךְ אִישׁ יִשְׂרָ בְּעֵינָיו, וְאִם יִכְשַׁל בְּזֶה מִמִּילָא הוּא בְּכֹלל מוֹצִיא שְׁם רַע, אֲנִשָּׁר הוּא חֲמוּר מְאֹסוּר לְשׁוֹן הָרַע.

חפץ חיים, חלק ראשון: הלכות איסורי לשון הרע, כלל י י"ד:ד'

(ד) פָּרַט הַשְּׁלִישִׁי. שָׂאָם הוּא מְשַׁעֵר, שְׂאָפְשָׁר (לז) שָׂאָם יִתּוֹכַח עִמּוֹ בְּעַצְמוֹ, יִהְיֶה לְתוֹעֵלַת, צָרִיךְ הוּא לְדַבֵּר עִמּוֹ, קִדְּם שִׁפְרָסָם הַדְּבָר לְאֲנָשִׁים.

חפץ חיים, חלק ראשון: הלכות איסורי לשון הרע, כלל י י"ד:ה'

(ה) פָּרַט הָרְבִיעִי. בְּיוֹתֵר יִזְהַר, עַל כָּל פְּנִים שִׁיִּהְיֶה כָּל הַסְּפוּר אַמְתָּ, בְּלִי תַעְרוּכָת שְׁקָר, וְשִׁלָּא לְגַזֵּם הָעֲנָן יוֹתֵר מִמֶּה שֶׁהוּא, דְּהֵינּוּ שִׁלָּא לְחַסֵּר בְּסְפוּר שׁוּם פָּרַט קָטָן, שֶׁהוּא מִבֵּין שְׁדָבָר זֶה הוּא צַד זְכוּת שֶׁל חֲבֵרוֹ, אִף שֶׁבְּאַמְתָּ אֵין הַדְּבָר הַזֶּה מוֹעִיל לְהַצְדִּיק אֶת חֲבֵרוֹ, אֲבָל עַל כָּל פְּנִים, אִם יִדְעוּ הַשׁוֹמְעִים צַד זְכוּת זֶה, לֹא יִתְגַּנֶּה כָּל כּוֹד בְּפִנְיָהֶם, וְכִשְׁהוּא יַחֲסִיר דְּבָר זֶה, יִתְגַּנֶּה מְאֹד לְפָנֵי הַשׁוֹמְעִים אֲסוּר גְּדוּל הוּא לְחַסֵּר פָּרַט זֶה. כָּלל הַדְּבָר, שִׁלָּא יִגְדִּיל הָעוֹלָה יוֹתֵר מִמֶּה שֶׁהוּא, דָּאָם לֹא כּוֹן, הָרִי הוּא בְּכֹלל מְסַפֵּר לְשׁוֹן הָרַע וְעוֹבֵר עַל כְּמָה אֲסוּרִין הַכְּתוּבִין לְמַעֲלָה בְּפִתְיָחָה, עֵינֵי שְׁם.

Chofetz Chaim, Part One, The Prohibition Against Lashon Hara, Principle 10 14:6

(6) Condition V – He must intend "benefit."
This is the principle upon which all of this *heter* revolves (see section 13).

חפץ חיים, חלק ראשון: הלכות איסורי לשון הרע, כלל י י"ד:ו
(ו) פֶּרַט הַחֲמִישִׁי. וְשִׁכּוֹן לְתוֹעֵלַת*, וְהוּא הָעֶקֶר, וְשֶׁעָלָיו סוֹבֵב כָּל הַהֵתֵר הַזֶּה, כְּתִבּוּהוּ בְּסֵעִיף י"ג.

Chofetz Chaim, Part One, The Prohibition Against Lashon Hara, Principle 10 14:7

(7) Condition VI – If he can realize this benefit in a different way, whereby he is not compelled to speak about him, then, in any instance it is forbidden to tell [the story]. But even if he is compelled to tell the story, but he can diminish the wrong so that he [the accused] not be so greatly demeaned before the hearers, and the hoped-for benefit that results from his story, not be lessened because of this, it is a *mitzvah* for him to diminish it and not reveal his entire shame before the hearers, since, even without this, he will derive the [hoped-for] benefit.

חפץ חיים, חלק ראשון: הלכות איסורי לשון הרע, כלל י י"ד:ז
(ז) פֶּרַט הַשְּׁשִׁי. אִם הוּא יְכוּל לְסַבֵּב אֶת הַתּוֹעֵלַת הַזֶּה בְּעֵצָה אַחֶרֶת, וְשֶׁלֹּא יִצְטָרֵךְ לְסַפֵּר עָלָיו, אִזִּי בְּכָל גְּוֵנֵי {בְּכָל הָאוֹפְנִים} אֲסוּר לְסַפֵּר, וְאִפְלוּ אִם הוּא מְכַרְח לְסַפֵּר אֶת הַמַּעֲשֵׂה, אִךְ הוּא יְכוּל לְהַקְטִין אֶת הָעוֹלָה, וְשֶׁלֹּא יִתְגַּנֵּה כָּל כֶּף בְּפָנֵי הַשּׁוֹמְעִים, וְהַתּוֹעֵלַת הַזֶּה, אֲשֶׁר הוּא מְקַנְנָה, וְשִׁיֵּצֵא עַל יְדֵי סְפוּרוֹ, לֹא יִבְצֵר מִחֲמַת זֶה, (לח) מְצֻוָּה הִיא וְשִׁקְטִין, וְלֹא יִגְלֶה כָּל קְלוֹנוֹ לְפָנֵי הַשּׁוֹמְעִין, כִּינּוֹן וְשֶׁבִלְאוּ הִכִּי {שְׁבִלֵּא זֶה} גַּם כֵּן יֵצֵא לוֹ הַתּוֹעֵלַת.

Chofetz Chaim, Part One, The Prohibition Against Lashon Hara, Principle 10 14:8

(8) Condition VII – He should not cause him more damage through his story than he would suffer if they [i.e., witnesses] testified against him in this manner in *beit-din*.

חפץ חיים, חלק ראשון: הלכות איסורי לשון הרע, כלל י י"ד:ח
(ח) פֶּרַט הַשְּׁבִיעִי. (לט) וְשֶׁלֹּא יִסְבֵּב לוֹ הַזֶּקֶק עַל יְדֵי סְפוּרוֹ יוֹתֵר מִכְּפֵי הַדִּין, וְשֶׁהִיא יוֹצֵא, אֵלּוּ הַעֵיִדוֹ עָלָיו בְּאִפְסוֹן זֶה בְּבֵית דִּין.

www.sefaria.org/sheets נוצר בעזרת בונה דפי המקורות של ספאריה